

Guide WZD online

Opis problemu	3
Sugerowane narzędzia	4
Kompleksowe	4
Uzasadnienie wyboru narzędzia wideokonferencyjnego	4
Uzasadnienie wyboru narzędzia do głosowania	4
Inne przydatne narzędzia	5
Jak się przygotować?	5
Podstawy	5
Dane kontaktowe do delegatów	5
Omówienie na przykładzie Zoom	6
Ważne ustawienia	6
Jak robimy głosowanie jawne?	7
Jak robimy głosowania tajne?	7
Jak robimy głosowania, gdzie jest więcej niż 10 opcji (np. zarząd)?	7
Znane problemy	7
Telefony nie są niezawodne	7
W głosowaniach z wielokrotnego wyboru nie ma limitu odpowiedzi	8
Nie da się dać więcej niż 10 opcji	8
Problemy z wersją zooma (np. problem z podnoszeniem ręki)	8
Przydatne wskazówki	8
Wykaz materiałów pomocniczych	9
Known Issues	9

*Dla PZBS przygotował Marcin Wasłowicz
wersja 1.0, robocza 2021-04-19 17:30*

Opis problemu

WZD online jest skomplikowane na tle innych wydarzeń online i wymaga w praktyce dwóch modułów:

- wideokonferencji z opcjami moderacji dyskusji
- systemu do głosowań z głosowaniami jawnymi i tajnymi, w tym na listę delegatów z wieloma opcjami.

Najbardziej kłopotliwymi obszarami są:

- weryfikacja tożsamości uczestników
- głosowania tajne z gwarancją udziału wyłącznie uprawnionych osób w głosowaniu
- głosowanie na listę z wieloma opcjami (np. częstym ograniczeniem jest maksymalna liczba odpowiedzi = 5 w głosowaniu, co utrudnia np. wybory do zarządu)
- sumaryczna liczba głosowań wahająca się od 10-30
- dynamiczny charakter WZD tj. nie wiadomo z góry, jakie będą głosowania oraz jakie będą możliwe opcje, to się okazuje w ostatniej chwili
- możliwość udziału w zgromadzeniu gości bez prawa głosu.

Przedstawione w dokumencie informacje ograniczone są:

- w swojej aktualności datą sporządzenia dokumentu
- w swojej akuratności wiedzą osoby sporządzającej
- w zakresie proponowanych ustawień/rozwiązań oceną ryzyk i sposobów ich zażegnania przez osobę sporządzającą.

W szczególności proponowane rozwiązania mogą nie być najlepszymi możliwymi, albo mogą nie być najprostszymi. Są za to rozwiązaniami działającymi, które sprawdziły się na dwóch zgromadzeniach online na ok. 70 osób.

Sugerowane narzędzia

Kompleksowe

W toku identyfikacji rozwiązań najlepsze wydały się następujące dwie opcje:

1) Zoom	2) Wyborek + Zoom
Platforma Zoom pozwala wykonać komplet czynności niezbędnych do przeprowadzenia WZD, jednak wymaga starannego wykorzystania wielu zaawansowanych opcji. Koszt samej platformy to ~50 zł.	Wyborek pozwala prowadzić dynamiczne zgromadzenia z porządkiem obrad, przypisanymi głosowaniami etc. Koszt Wyborka to ~300 zł za zgromadzenie przy odpowiednim doborze planu płatności. Wideokonferencja w systemie Wyborek jest relatywnie droga, stąd rekomenduje się użycie osobnego narzędzia do wideokonferencji.

Uzasadnienie wyboru narzędzia wideokonferencyjnego

Istotne są funkcje moderacyjne (wyciszenie wszystkich użytkowników, usuwanie użytkowników, zmiana nazwa użytkowników, możliwość zarządzania przez więcej niż jedną osobę). Funkcje moderacyjne najczęściej wiążą się z płatną wersją (albo inne ograniczenia wymagają płatną wersję). Zoom na tle konkurencji jest tani i prosty w zakupie.

Uzasadnienie wyboru narzędzia do głosowania

Zarządzanie głosowaniami w Zoomie wymaga staranności, znajomości języka angielskiego, biegłości w obsłudze arkuszy kalkulacyjnych oraz dobrej znajomości Zooma. Z tego powodu rozważyć można zewnętrzne narzędzie do przeprowadzania głosowań.

Możliwe narzędzia to systemy do ankiet (np. Microsoft Forms czy Formularze Google) oraz systemy stworzone do głosowania. Pierwsze zwykle uniemożliwiają głosowania tajne (również dla administratora) oraz stwarzają problemy z ustaleniem tożsamości głosującego, jeśli nie ma konta na danej platformie. Wadą drugich jest cena, bowiem w zależności od systemu głosowania wyniosą nas 300-5000 zł.

System [Wyborek](#) jest polskim systemem, posiada komplet potrzebnych funkcjonalności, niemniej wymaga autoryzacji wyłącznie mailowej lub wyłącznie SMSowej, na tle konkurencji wyróżnia go niska cena oraz bogate funkcjonalności.

Inne przydatne narzędzia

[SMSapi](#) pozwala wysyłać/wgrać arkusz CSV z numerami telefonów i rozesłać do tych numerów SMSy o dowolnej treści podpisane nazwą naszej organizacji. Rozwiązanie jest przede wszystkim bardzo skuteczne tj. SMSy faktycznie dochodzą do odbiorców. Koszt jednego SMSa to 16gr, minimalna kwota doładowania to 49 zł, co daje ok. 300 SMSów.

Jak się przygotować?

Podstawy

1. Zaplanuj testy kilka dni przed zgromadzeniem, przeznacz na to 45 minut.
2. Zaplanuj minimum 2 osoby do zarządzania zebraniem (jedna może być zajęta udzielaniem głosu, kiedy druga przygotowuje głosowania).
3. Zaplanuj Przewodniczącą Zgromadzenia, która musi być nie tylko biegłą w prowadzeniu zebrań (ucinianie dyskusji), ale musi też umieć udzielać i zabierać głos na platformie. Najlepiej by ta osoba знаła też język angielski (Zoom jest po angielsku).
4. Zaplanuj **biegłe komputerowo** osoby do komisji:
 - a. Przewodniczącą Komisji Mandatowej (do weryfikacji uprawnień i tożsamości online)
 - b. Przewodniczącą Komisji Skrutacyjnej (do weryfikacji czy w głosowaniach tajnych tylko uprawnione osoby brały udział)
5. Zbierz kontakty email i telefoniczne do wszystkich delegatów / gości.
6. Zbierz kandydatury do wszystkich wyborów (oczywiście mogą paść z sali, ale nawet część wcześniej znana usprawni przebieg zgromadzenia).
7. Informuj aktywnie: publikuj informacje na stronie WWW, ale też wysyłaj delegatom maile (najlepiej używaj pola UDW / BCC) czy SMSy. Informuj o testach tak samo jak o właściwym zgromadzeniu. O ile to możliwe, postaraj się, by dane dostępne do testów były takie same jak do zgromadzenia właściwego (żeby ktoś nie zbłądził).
8. Opublikuj zawczasu instrukcję korzystania z systemu dla delegatów.

Dane kontaktowe do delegatów

Bardzo istotne jest zebranie maili i numerów telefonów wszystkich delegatów. Maile głównie do komunikacji, numery telefonów do rozwiązywania awaryjnych sytuacji. Taka lista może wyglądać tak:

[PUBLIC - PRZYKŁAD - lista osobowa](#)

Możesz utworzyć kopię powyższego arkusza. Zakładka "Delegaci-public" nie zawiera danych osobowych i wraz z dwoma innymi jest "publikowana w internecie" za pomocą wbudowanej opcji: [Publikowanie plików Dokumentów, Arkuszy, Prezentacji i Formularzy Google - Komputer - Edytory dokumentów - Pomoc](#)

Jak widać arkusz pełni wiele ról na raz:

- zakładka Delegaci pozwala łatwo znaleźć kontakt do osoby, która ma problem, ale też kopiując kolumnę "email" łatwo wkleić adresy mailowe w pole BCC (UDW) w programie pocztowym
- zakładka Delegaci-public służy publikacji z gwarancją, że nie wyciekną dane (telefony i maile) w internecie ([zobacz jak to zrobiono w PM WZBS](#))
- zakładka Lista obecności służy komisji mandatowej, żeby odznaczyć osoby, które potem zostaną przekazane do KRS jako obecne na zgromadzeniu
- zakładka Kandydatury nie tylko publikuje się w internecie, ale operatorowi zgromadzenia pozwoli łatwo skopiować kandydujących do głosowań
- zakładka Funkcje na WZD służy informowaniu kto będzie proponowany do różnych ról
- zakładka Lista SMS dodaje 48 na początku numeru (dzięki czemu można takie wartości wkleić do SMSapi przy masowym wysłaniu SMS).

Omówienie na przykładzie Zoom

Instrukcja dla delegatów: [🌐 WZD - instrukcja dla programu Zoom](#)

Ważne ustawienia

Licencja: 14,99 USD/miesiąc dla gospodarza (można skasować po 1 miesiącu, wychodzi więc jednorazowa opłata).

Limit 100 osób (+50 USD za zwiększenie do 1000 osób).

Zoom jest w języku angielskim, stąd nazwy opcji nie zostały przetłumaczone poniżej.

1. Everyone will go in the waiting room [2:Waiting Room – Zoom Help Center](#)
2. Request permission to unmute (tylko host i co-host może odcisnąć).
3. Mute all participants when they join a meeting.
4. Auto saving chats.
5. Co-host
6. Meeting Polls [Polling for meetings – Zoom Help Center](#)
7. Who can share? Host Only
8. Meeting reactions (włączone)
9. Allow removed participants to rejoin
10. Allow participants to rename themselves WYŁĄCZONE
11. Breakout room WŁĄCZONE [Enabling breakout rooms – Zoom Help Center](#)
12. Allow livestreaming of meetings YOUTUBE
13. Require users to update the client WŁĄCZONE i wybrana wersja windows 5.4.9 lub nowsza

Dokładne moje ustawienia możesz znaleźć tutaj:

<https://drive.google.com/drive/folders/1tEbkhOrUNysWeSwCGedJJbfUO944Inli?usp=sharing>

Jak robimy głosowanie jawne?

Głosujemy za użyciem ankiet. Komisja skrutacyjna może przejrzeć w pliku, kto głosował (trzeba im przesłać raport), i jeśli np. zagłosował gość (nie delegat), to mogą "poprawić" wynik głosowania na inny niż wynikający z systemu. Uwaga: na liście głosy są podpisane taką nazwą, pod jaką ktoś dołączył, więc jeśli dołączy kilka osób pod tą samą nazwą, będą nie do odróżnienia w pliku. Warto więc w przypadku osób, które nie potrafią zmienić swojej nazwy przed dołączeniem, zapisywać oryginalną nazwę użytkownika oraz imię i nazwisko delegata po weryfikacji. Można też przeprowadzić głosowanie (ankietę), w którym delegaci oznaczają siebie na liście wszystkich delegatów.

Jak robimy głosowania tajne?

Głosowania tajne przeprowadzamy, korzystając z możliwości wykorzystania tajnej ankiety. Głosować mogą wszyscy, którzy są w głównym pokoju rozmowy i nie są hostem / co-hostem. Wynika z tego kilka rzeczy:

1. Osoby, które są co-hostami (np. Przewodnicząca), muszą dołączyć na drugim urządzeniu (np. telefonie), z którego będą głosowały, podczas gdy z komputera zarządzają zgromadzeniem.
2. Osoby, które nie mają prawa głosu, nie mogą być obecne w trakcie głosowania tajnego. Można to zrobić na dwa sposoby:
 - a. opcją "put in waiting room" - dość frustrujące, ale działa natychmiast,
 - b. opcją "break out room" (osoby w breakout room nie otrzymują opcji głosowania) - tutaj osoby mogą milej spędzić czas (np. mogą rozmawiać ze sobą, może do nich dołączyć jeden z co-hostów jeśli trzeba), ale wejście/wyjście zajmuje do 60 sekund i trzeba to śledzić.

Jak robimy głosowania, gdzie jest więcej niż 10 opcji (np. zarząd)?

Zrób jedną ankietę, ale z kilkoma pytaniami (stronami wyborczymi). Czyli pytanie pierwsze - 9 pierwszych nazwisk, pytanie drugie - kolejne 9 i pytanie trzecie - np. 3 nazwiska. Dlaczego 9, a nie 10? Zoom wymaga udzielania przynajmniej jednej odpowiedzi. Jeśli masz taką sytuację, że dzielisz nazwiska na kilka grup, dodaj do każdej na pierwszym miejscu opcję "PUSTE - ZAZNACZ OBOWIĄZKOWO" i poproś, by każdy zaznaczył tę opcję.

Komisja skrutacyjna będzie musiała usunąć wszystkie głosy "puste-zaznacz", a potem sprawdzić, czy ktoś nie głosował na więcej niż maksymalna liczba opcji. O ile to możliwe, warto tak zorganizować ordynację wyborczą, by nie było głosów nieważnych (np. kilka głosowań/tur). Sprawdzanie tego elementu wymaga dużej biegłości w znajomości funkcji arkuszy kalkulacyjnych (filtrowanie, dodawanie kolumn, dzielenie tekstu na kolumny za pomocą wskazanego separatora, sporadycznie tabele przestawne).

Znane problemy

Telefony nie są niezawodne

Osoby na telefonach/tabletach czasem (ok. raz na 8 głosowań) nie otrzymują możliwości głosowania. Zrób, co możesz, żeby wszyscy korzystali z komputerów, żeby nie trzeba było

powtarzać (lub by Komisja Skrutacyjna się nie zastanawiał, czy mogło to zmieniać wynik głosowania, a co za tym idzie - trzeba je powtórzyć).

W głosowaniach z wielokrotnego wyboru nie ma limitu odpowiedzi

Komisja skrutacyjna musi sprawdzić na podstawie raportu z pliku CSV, czy żaden z głosów nie zawiera więcej niż maksymalna dopuszczalna liczba głosów. Możesz też spróbować tak przygotować ordynację wyborczą, by nie było możliwości oddania głosu nieważnego.

Nie da się dać więcej niż 10 opcji

Więcej tutaj: [sekcja: jak robimy głosowania na więcej niż 10 opcji](#)

Problemy z wersją zooma (np. problem z podnoszeniem ręki)

W wersji przeglądarkowej Zooma i w starszych wersjach Zooma są problemy zarówno z ankietami, jak i ze zgłoszeniem chęci zabrania głosu. Zoom pozwala "wymusić" aktualizację programu na uczestnikach, ale wydaje się, że nie zawsze jest to skuteczne.

Przydatne wskazówki

1. Wymagaj zgłaszania się do głosu poprzez opcję "Raise hand". Nie martw się, Zoom wyświetla osoby na liście w kolejności zgłoszeń, to naprawdę proste i przydatne!
2. Czat się zapisze (jeśli to ustawisz lub ręcznie zapiszesz). Zadbaj, by jak najwięcej rzeczy było na czacie (np. wyrażone zgody).
3. Pamiętaj, że Zoom i ankiety to narzędzie. Wynik głosowania nie jest zdeterminowany tym, co Zoom wyświetli, tylko naszą interpretacją (np. do Zarządu nie wejdzie opcja "PUSTE - ZAZNACZ").
4. Głosuj nad uchwałami (WZD postanawia [coś]: ZA/PRZECIW/WSTRZYMUJĘ SIĘ), nie głosuj nad pseudouchwałami (Czy jesteś za: (1) Porządkiem pierwszym (2) porządkiem drugim). Dokładnie precyzuj uchwały na czacie, odczytaj je i dopiero wtedy rozpocznij głosowanie.
5. Czytaj wyniki głosowań (liczbowe), to ważne, bo pamiętaj, że wideo się nagra, więc to dodatkowa kopia tych danych.
6. Bądź skrupulatny/skrupulatna tj. "Poddaję pod głosowanie uchwałę o treści; Zamykam głosowanie; Za uchwałą oddano głosów, przeciw, wstrzymało się; Stwierdzam, że uchwała została podjęta/odrzucona;". Przypilnuj, by wszystkie zgody na kandydowanie były wyrażone od razu.
7. Jasno zakomunikuj, że uczestniczyć można tylko online.
8. Staraj się robić 15 minutowe przerwy co 90 minut. Pomaga to utrzymać skupienie oraz pozwala delegatom zaspokoić ich potrzeby.

Wykaz materiałów pomocniczych

1. Wzór pliku do zarządzania listą delegatów online:
https://docs.google.com/document/d/1cm8Yf4iMvMnXokBaB8jEY8IS_GpG8gSXiQQ_uATd8-tE/edit#bookmark=id.ti7lwqh9x7mu
2. Instrukcja Zooma dla delegatów;
https://docs.google.com/document/d/1cm8Yf4iMvMnXokBaB8jEY8IS_GpG8gSXiQQ_uATd8-tE/edit#bookmark=id.ux86mux7k6t8
3. Ustawienia w programie Zoom:
https://docs.google.com/document/d/1cm8Yf4iMvMnXokBaB8jEY8IS_GpG8gSXiQQ_uATd8-tE/edit#bookmark=id.f029gfvb0tha
4. Szersze omówienie narzędzi do videokonferencji:
https://docs.google.com/document/d/1LJlqcMvkE8Jcka2RQ1WPgm7z7d_XbG_U0_9ImZXkUHY/edit?usp=sharing
5. Ogłoszenia innych WZBS:
 - a. MA WZBS: http://www.warsbrydz.pl/mzbs/2021wzd/wzd_mzbs_2021.php
 - b. PM WZBS: <https://bridge.gda.pl/walny-zjazd-delegatow-pwzbs-24-04-2021/>
6. Przykład pliku CSV z wynikami głosowań (export z Zoom)
https://drive.google.com/file/d/1yHc7izeL_ny8n33qJkpsBM4WkhwpSvlt/view?usp=sharing

Known Issues

Uwaga: z ustawieniami jak powyżej aktualnie nie działa wymuszanie aktualizacji wersji Zoom przez użytkownika. Ponadto użytkownicy mogą łączyć się w przeglądarce (bez programu). Jedno i drugie może uniemożliwiać lub utrudniać udział w głosowaniu czy też korzystanie z opcji podnoszenia ręki. Być może problem jest ustawieniach. // 2021-04-18